

SPECYFIKACJA TECHNICZNA WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT BUDOWLANYCH

- Inwestycja:** Adaptacja budynku po ośrodku zdrowia na urząd
- Lokalizacja:** Mosina ulica Dworcowa 3
Działki o nr ewid. 1933/9, 1933/10, 1933/16, 1953, obręb Mosina-Miasto
- Zamawiający:** GMINA MOSINA - Urząd Miejski w Mosinie
Pl. 20 Października 1
62-050 Mosina
- Kody CPV:** 45000000-7 Roboty budowlane
45100000-8 Przygotowanie terenu pod budowę
45210000-2 Roboty budowlane w zakresie budynków
45300000-0 Roboty instalacyjne w budynkach
45331000-6 Instalowanie urządzeń grzewczych, wentylacyjnych i klimatyzacyjnych
45310000-3 Roboty instalacyjne elektryczne
45320000-6 Roboty izolacyjne
45330000-9 Roboty instalacyjne wodno-kanalizacyjne i sanitarne
45400000-1 Roboty wykończeniowe w zakresie obiektów budowlanych
45333000-0 Roboty instalacyjne gazowe
- Branża:** SANITARNA
- Data opracowania:** wrzesień 2018 r.

STANOWISKO	BRANŻA	IMIĘ I NAZWISKO	UPRAWNIENIA	PODPIS
Projektant	SANITARNA	mgr inż. MACIEJ ZDZIABEK	WKP/0360/PWOS/12	
Asystent Projektanta	SANITARNA	mgr inż. MARCIN SADOWSKI	WKP/0176/PWOS/18	

Branżowa jednostka projektowa:
Biuro Projektów i Realizacji
INSTALACJE SADOWSKI
ul. Grunwaldzka 48/4 64-100 Leszno
tel. 782 506 886

1 Część ogólna

1.1. Przedmiot Specyfikacji Technicznej Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych

Specyfikacja Techniczna odnosi do się do wymagań technicznych dotyczących wykonania i odbioru Robót, które zostaną wykonane w ramach zadania:

Adaptacja budynku po ośrodku zdrowia na urząd

1.2. Zakres stosowania ST

Specyfikacja Techniczna Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych stanowi część dokumentów przetargowych i należy ją stosować w zleceniu i wykonaniu robót opisanych w podpunkcie 1.3.

1.3. Przedmiot i zakres robót objętych ST

Roboty demontażowe:

- demontaż istniejącego kotła gazowo-olejowego
- demontaż istniejącej technologii kotłowni
- demontaż istniejących zbiorników na olej opałowy
- demontaż istniejącej instalacji centralnego ogrzewania
- demontaż istniejących grzejników i armatury
- demontaż istniejących instalacji zimnej i ciepłej wody użytkowej wraz z armaturą

Instalacja centralnego ogrzewania:

- roboty remontowo-budowlane związane z montażem instalacji c.o. (przebiecia, wstawienie tulei ochronnych, zamurowania przegród budowlanych)
- montaż instalacji z rur ze stali węglowej zaciskanych mechanicznie
- montaż armatury (zawory podpionowe, zawory grzejnikowe na zasilaniu i powrocie, odpowietrzniki, zawory odcinające)
- montaż odbiorników ciepła (grzejniki stalowe blaszane oraz grzejniki łazienkowe),
- płukanie instalacji c.o. (wraz z płukaniem istniejących instalacji c.o. w lokalach mieszkalnych i usługowym)
- wykonanie prób szczelności i regulacja pracy całego układu instalacji c.o.,
- izolacja przewodów instalacji c.o.
- montaż rur instalacji gazowej ze stali czarnej, łączonych poprzez spawanie wraz z konserwacją i oznaczeniem w kolorze żółtym
- montaż kotłów gazowych z zamkniętą komorą spalania
- montaż technologii kotłowni gazowej wraz z armaturą zabezpieczającą
- montaż systemu odprowadzenia spalin
- montaż systemu detekcji i odcięcia dopływu gazu ziemnego

Instalacja zimnej i ciepłej wody użytkowej:

- roboty remontowo-budowlane związane z montażem instalacji wody użytkowej (przebiecia, wstawienie tulei ochronnych, zamurowania przegród budowlanych)
- montaż instalacji z rur polipropylenowych wzmacnianych wkładką aluminiową w piwnicach oraz na pionach dla instalacji wody użytkowej
- montaż armatury (termostatyczne zawory cyrkulacyjne, wodomierze z zaworami odcinającymi, zawory odcinające z funkcją odwodnienia)
- wykonanie podejść pod odbiorniki wody użytkowej (umywalka, zlewozmywak, toalety)
- wykonanie prób szczelności i regulacji projektowanej instalacji wody użytkowej
- izolacja przewodów instalacji wody użytkowej
- demontaż istniejącej instalacji wody użytkowej wraz z demontażem armatury

Instalacja kanalizacji sanitarnej

- roboty remontowo-budowlane związane z montażem instalacji kanalizacji sanitarnej (przebiecia, wstawienie tulei ochronnych, zamurowania przegród budowlanych)

- montaż instalacji z rur polipropylenowych lub rur PCV
- wykonanie podejść pod urządzenia sanitarne
- wykonanie prób szczelności instalacji kanalizacji sanitarnej
- demontaż istniejącej instalacji kanalizacji sanitarnej

Instalacja p.poż.

- roboty remontowo-budowlane związane z montażem instalacji przeciwpożarowej (przebiecia, wstawienie tulei ochronnych, zamurowania przegród budowlanych)
- montaż instalacji z rur stalowych ocynkowanych łączonych przez gwintowanie lub rur stalowych ocynkowanych łączonych poprzez zaciskanie
- wykonanie podejść i montaż hydrantów p.poż.
- wykonanie prób szczelności instalacji p.poż.

Prace towarzyszące:

- utrzymanie w czystości i porządku stanowiska roboczego,
- wykonanie czynności związanych z likwidacją stanowiska roboczego,
- wykonanie niezbędnych zabezpieczeń bhp na stanowiskach roboczych oraz wywieszenie znaków informacyjno – ostrzegawczych,
- zabezpieczenie przed zabrudzeniem lub zniszczeniem mienia stanowiącego własność Inwestora
- zabezpieczenie przed zabrudzeniem lub zniszczeniem, nie remontowanych lub nie wymienianych elementów budynku,
- wywóz na składowisko i zapewnienie utylizacji gruzu powstałego na skutek prowadzonych robót

1.4. Ogólne wymagania dotyczące robót

Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość wykonania robót oraz za ich zgodność z przedmiarem robót, Specyfikacją Techniczną Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych i poleceniami Inwestora oraz za bezpieczeństwo wszelkich czynności na terenie wykonywania robót budowlanych. Koszt prac towarzyszących i robót tymczasowych nie podlega osobnej zapłacie i przyjmuje się, że Wykonawca ujął go w oferowanej cenie za realizację przedmiotu zamówienia.

1.4.1. Dokumentacja Projektowa

Dokumentacja Projektowa – projekt budowlany będący w posiadaniu Zamawiającego wykonany przez główną jednostkę projektową Pracownię Projektową Eliza Jankowska, branżowa jednostka projektowa Biuro Projektów i Realizacji Instalacje Sadowski. Projekt budowlany obejmuje zakres robót, które zgodnie z prawem wymagają uzyskania pozwolenia na budowę.

1.4.2. Zgodność robót z Dokumentacją Projektową i Specyfikacją Techniczną Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych

Specyfikacja Techniczna Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych oraz wszystkie dodatkowe dokumenty przekazane wykonawcy przez Zamawiającego stanowią część Umowy, a wymagania określone w choćby jednym z nich są obowiązujące dla Wykonawcy tak jakby zawarte były w całej dokumentacji. W przypadku rozbieżności w ustaleniach poszczególnych dokumentów obowiązuje kolejność ustalona przez Zamawiającego.

Wykonawca nie może wykorzystywać błędów lub opuszczeń w dokumentach kontraktowych, a o ich wykryciu winien natychmiast powiadomić Zamawiającego, który podejmie decyzję o wprowadzeniu odpowiednich zmian i poprawek.

Wszystkie wykonane roboty i dostarczone materiały będą zgodne z Dokumentacją Projektową i Specyfikacją Techniczną Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych.

Dane określone w Dokumentacji Projektowej i w Specyfikacji Technicznej Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych będą uważane za wartości docelowe, od których dopuszczalne są odchylenia w ramach określonego przedziału tolerancji. Cechy materiałów i elementów budowli muszą wykazywać zgodność z

określonymi wymaganiami, a rozrzuty tych cech nie mogą przekraczać dopuszczalnego przedziału tolerancji.

W przypadku, gdy materiały lub roboty nie będą w pełni zgodne z Dokumentacją Projektową lub Specyfikacją Techniczną Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych i wpłynie to na niezadowalającą jakość elementu budowli, to takie materiały zostaną zastąpione innymi, a elementy budowli rozebrane i wykonane ponownie na koszt Wykonawcy.

1.4.3. Zabezpieczenie terenu budowy

Wykonawca jest zobowiązany do zabezpieczenia terenu wykonywania robót budowlanych w okresie trwania realizacji kontraktu aż do zakończenia i odbioru ostatecznego robót, a w szczególności:

- utrzyma warunki bezpiecznej pracy i pobytu osób wykonujących czynności związane z budową i nienaruszalność ich mienia służącego do pracy,
- dostarczy, zainstaluje i będzie utrzymywać tymczasowe urządzenia zabezpieczające oraz środki niezbędne do ochrony robót, wygody społeczności i innych.

1.4.4. Odbiór frontu robót

Przed rozpoczęciem robót w Wykonawca winien zapoznać się z obiektem budowlanym oraz stwierdzić odpowiednie przygotowanie frontu robót. Odbiór frontu robót przez wykonawcę od zleceniodawcy winien być dokonany komisyjnie z udziałem zainteresowanych stron i potwierdzony spisaniem protokołem.

1.4.5. Ochrona środowiska w czasie wykonywania robót

Wykonawca ma obowiązek znać i stosować w czasie prowadzenia robót wszelkie przepisy dotyczące ochrony środowiska naturalnego. W okresie wykonywania robót budowlanych, wykonawca będzie podejmować wszelkie uzasadnione kroki mające na celu stosowanie się do przepisów i norm dotyczących ochrony środowiska na terenie i wokół terenu wykonywania robót budowlanych oraz będzie unikać uszkodzeń lub uciążliwości dla osób lub dóbr publicznych i innych, wynikających z nadmiernego hałasu, wibracji, zanieczyszczenia lub innych przyczyn powstałych w następstwie jego sposobu działania.

1.4.6. Ochrona przeciwpożarowa w czasie wykonywania robót

Wykonawca będzie przestrzegać przepisów ochrony przeciwpożarowej. Wykonawca będzie utrzymywać, wymagany na podstawie odpowiednich przepisów sprawny sprzęt przeciwpożarowy, na terenie wykonywania robót budowlanych oraz w maszynach i pojazdach. Materiały łatwopalne będą składowane w sposób zgodny z odpowiednimi przepisami i zabezpieczone przed dostępem osób trzecich. Wykonawca będzie odpowiedzialny za wszelkie straty wynikające z realizacji robót.

1.4.7. Materiały szkodliwe dla otoczenia

Materiały, które w sposób trwały są szkodliwe dla otoczenia, nie będą dopuszczone do użycia. Materiały, które są szkodliwe dla otoczenia tylko w czasie robót, a po zakończeniu robót ich szkodliwość zanika mogą być użyte pod warunkiem przestrzegania wymagań technologicznych wbudowania. Jeżeli wymagają tego odpowiednie przepisy wykonawca powinien otrzymać zgodę na użycie tych materiałów od właściwych organów administracji państwowej.

Jeżeli Wykonawca użył materiałów szkodliwych dla otoczenia zgodnie ze specyfikacjami, a ich użycie spowodowało jakiegokolwiek zagrożenie środowiska, to konsekwencje tego poniesie Zamawiający.

1.4.8. Ochrona własności publicznej i prywatnej

Wykonawca będzie realizować roboty budowlane w sposób zapewniający prawidłowe funkcjonowanie obiektu. Wykonawca odpowiada za ochronę wszelkich instalacji znajdujących się na budynku. Wykonawca zapewni właściwe zabezpieczenie przed uszkodzeniem tych instalacji i urządzeń w czasie trwania budowy. O fakcie przypadkowego uszkodzenia tych instalacji Wykonawca bezzwłocznie powiadomi Inspektora, Zamawiającego oraz właściciela instalacji, jak również będzie z nimi współpracował dostarczając wszelkiej pomocy potrzebnej przy dokonywaniu napraw.

1.4.9. Bezpieczeństwo i higiena pracy

Podczas realizacji robót wykonawca będzie przestrzegać przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy. W szczególności Wykonawca ma obowiązek zadbać, aby personel nie wykonywał pracy w warunkach niebezpiecznych, szkodliwych dla zdrowia oraz nie spełniających odpowiednich wymagań sanitarnych. Wykonawca zapewni i będzie utrzymywał wszelkie urządzenia zabezpieczające, socjalne oraz sprzęt i odpowiednią odzież dla ochrony życia i zdrowia osób zatrudnionych na budowie oraz dla zapewnienia bezpieczeństwa publicznego. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z wypełnieniem wymagań określonych powyżej nie podlegają odrębnej zapłacie i są uwzględnione w cenie kontraktowej. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za szkody oraz następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku z prowadzonymi robotami budowlanymi.

1.4.10. Ochrona i utrzymanie robót

Wykonawca będzie odpowiadał za ochronę robót i za wszelkie materiały i urządzenia używane do robót od daty rozpoczęcia do daty wydania potwierdzenia zakończenia robót przez Zamawiającego. Wykonawca będzie utrzymywać roboty do czasu odbioru ostatecznego. Jeśli wykonawca w jakimkolwiek czasie zaniedba utrzymanie, to na polecenie Zamawiającego powinien rozpocząć roboty utrzymaniowe, nie później niż w 24 godziny po otrzymaniu tego polecenia.

1.4.11. Stosowanie się do prawa i innych przepisów

Wykonawca zobowiązany jest znać wszystkie zarządzenia wydane przez władze centralne i miejscowe oraz inne przepisy, regulaminy i wytyczne, które są w jakikolwiek sposób związane z wykonywanymi robotami i będzie w pełni odpowiedzialny za przestrzeganie tych postanowień podczas prowadzenia robót.

Wykonawca będzie przestrzegać praw patentowych i będzie w pełni odpowiedzialny za wypełnienie wszelkich wymagań prawnych odnośnie znaków firmowych, nazw lub innych chronionych praw w odniesieniu do sprzętu, materiałów lub urządzeń użytych lub związanych z wykonywaniem robót i w sposób ciągły będzie informować Zamawiającego o swoich działaniach, przedstawiając kopie zezwoleń i inne odnośne dokumenty. Wszelkie straty, koszty postępowania, obciążenia i wydatki wynikłe z lub związane z naruszeniem jakichkolwiek praw patentowych pokryje wykonawca, z wyjątkiem przypadków, kiedy takie naruszenie wyniknie z wykonania dokumentacji dostarczonej przez Zamawiającego.

1.4.12. Równoważność norm i zbiorów przepisów prawnych

Gdziekolwiek w dokumentach kontraktowych powołane są konkretne normy i przepisy, które spełniać mają materiały, sprzęt i inne towary oraz wykonane i zbadane roboty, będą obowiązywać postanowienia najnowszego wydania lub poprawionego wydania powołanych norm i przepisów o ile w warunkach kontraktu nie postanowiono inaczej. W przypadku gdy powołane normy i przepisy są państwowe lub odnoszą się do konkretnego kraju lub regionu, mogą być również stosowane inne odpowiednie normy zapewniające równy lub wyższy poziom wykonania niż powołane normy lub przepisy, pod warunkiem ich sprawdzenia i pisemnego zatwierdzenia przez Zamawiającego. Różnice pomiędzy powołanymi normami a ich proponowanymi zamiennikami muszą być dokładnie opisane przez wykonawcę i przedłożone przedstawicielowi Zamawiającego do zatwierdzenia.

2 MATERIAŁY

2.1. Wymagania podstawowe

Materiały użyte do realizacji przedmiotu zamówienia powinny odpowiadać wymaganiom materiałów budowlanych, być dobrej jakości, posiadające potrzebne dokumenty dopuszczające, deklaracje zgodności, certyfikaty zgodności i atesty. Przed zaplanowanym wykorzystaniem jakichkolwiek materiałów przeznaczonych do robót, wykonawca przedstawi przedstawicielowi Zamawiającego, szczegółowe informacje dotyczące materiałów np. certyfikaty, kolorystyka w celu zaakceptowania.

Wykonawca zobowiązany jest do wykazania, że materiały zakwestionowane przez Zamawiającego uzyskane z dopuszczonego źródła w sposób ciągły spełniają wymagania Specyfikacji Technicznej Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych w czasie realizacji robót.

2.2. Wymagania szczegółowe.

Instalacja wodociągowa c.w.u. i cyrkulacji c.w.u oraz zimnej wody użytkowej.

Do wykonania instalacji wodociągowej należy zastosować materiały podane w Dokumentacji Projektowej. Rury instalacyjne, armatura i urządzenia muszą posiadać odpowiednie Aprobaty Techniczne, Certyfikat na znak bezpieczeństwa oraz certyfikat zgodności lub deklarację zgodności z Polską Normą lub z aprobatą techniczną oraz Atesty PZH. Przewody należy zaizolować izolacją termiczną zgodnie z wytycznymi Dokumentacji Projektowej.

Wymagania dotyczące materiałów, z których zostanie wykonana instalacja c.w.u. cyrkulacji i wody zimnej:

- instalacja c.w.u. zostanie wykonana z rur polipropylenowych stabilizowanych z wkładką aluminiową. Łączenie rur i kształtek poprzez stopienie materiały przy zastosowaniu techniki łączenia kielichowego. W czasie nagrzewania następuje jednoczesne stopienie powierzchni zewnętrznej rury z powierzchnią wewnętrzną kształtki. Do łączenia rur z armaturą metalową itp. wykorzystywać kształtki z zatopionymi metalowymi wkładkami – złącza gwintowane lub inne króćce wprowadzone do obudowy połączone ze zgrzewalnymi końcówkami
- rury powinny być przystosowane do pracy w temperaturze do 90°C i ciśnienie do 10 bar
- otuliny wykonane z pianki PU ($\lambda = 0,035 \text{ W/m K}$)
- rury muszą posiadać atest PZH, być zgodne z aprobatą COBRTI INSTAL

Tabele gradacji rur:

Wymiary rur wykonanych z PP-R zgodnie z PN-EN 15874-2.2004		
Wymiar nominalny [mm]	Nominalna średnica [mm]	Grubość ścianek [mm]
20	20	2,8
25	25	3,5
32	32	4,4
40	40	5,5
50	50	6,9

Instalacja centralnego ogrzewania.

Wymagania dotyczące materiałów, z których zostanie wykonana instalacja c.o.:

- instalacje wykonać z rur cienkościennych ze szwem i złączek ze stali niskowęglowej wg. PN-EN 10305-3, zewnętrznie galwanicznie ocynkowanych, dodatkowo zabezpieczonych warstwą chromu
- rury łączyć kształtkami zaprasowywanymi przed i za uszczelką, z systemem do wykrywania niezaprasowanych połączeń, wykonanymi ze stali odpornej na korozję o numerze 1.4521 lub innymi zgodnymi z AT/2004-02-1484-01.
- regulatory różnicy ciśnień o zakresie nastaw 5-25 kPa z funkcją zaworu odcinającego i spustowego tzw. zawory podpijonowe połączone ze sobą rurką kapilarną
- zawory równoważące z nastawą wstępną z funkcją całkowitego odcięcia przepływu bez utraty nastawy w celu wyregulowania przepływu w poszczególnych lokalach montowane na zasilaniu
- grzejniki płytowe tłoczone z zimnowalcowanej blachy stalowej, zgodnej z normami EN 10130 i EN 10131 oraz PN-EN 442 dodatkowo wyposażone w zawór termostatyczny z nastawą wstępną na zasilaniu oraz zaworem odcinającym grzejnikowym na powrocie, o minimalnym ciśnieniu roboczym 6 bar,

- zawory termostaticzne wyposażyć w głowice termostaticzne o zakresie nastaw 16-24°C, grzejniki na klatkach schodowych doposażyć w głowice termostaticzne z zabezpieczeniem antykradzieżowym
- zamontować kocioł kondensacyjny o mocy 9,9-65kW (dla temperatur 40/30) wyposażony w wymiennik ciepła ze stali nierdzewnej połączony z płaskim palnikiem oferuje maksymalną sprawność (109,8 dla temperatur 40/30), a jednocześnie niską emisję Nox – 34 mg/kWh).
- zintegrowany zawór zwrotny na odprowadzeniu spalin pozwala na stosowanie wielu rozwiązań systemów powietrzno - spalinowych.
- Wbudowana pompa z elektroniczną modulacją oraz zaawansowany system zarządzania energią zapewniają wyjątkowo niskie zużycie energii.
- Zabudowany w kotle sterownik wyposażony w sygnał 0-10V pozwala na szybką i łatwą optymalizację działania całego systemu, jak również programowanie i pełna diagnostykę.
- grzejniki łazienkowe stalowe wraz zaworem termostaticznym z nastawą wstępną na gałązce zasilającej a na gałązce powrotnej grzejnikowy zawór odcinający, wyposażone w głowice termostaticzne 16-24°C o minimalnym ciśnieniu roboczym 6 bar
- otuliny wykonane z pianki PU ($\lambda = 0,035 \text{ W/m K}$)

Tabele gradacji rur:

Wymiary rur wykonanych ze stali		
DN [mm]	Nominalna średnica [cal]	Grubość ścianek [mm]
15	½"	18x1,5
20	¾"	22x1,5
25	1"	28x1,5
32	1 ¼"	35x1,5
40	1 ½"	43x1,5
50	2"	54x2,0

Instalacja gazowa

Instalację gazową wykonać z:

- rury bez szwa spawane ze stali odpornej na korozję o numerze 1.4521 zgodnych z PN-EN 10088 / PN-EN 10312 seria 2. Rury łączyć poprzez spawanie następnie oczyścić i zakonserwować przed korozją oraz pomalować na żółty kolor.
- rury prowadzić ze spadkiem w kierunku kotłów gazowych
- w skrzynce gazowej zamontować zawór elektromagnetyczny (zawór z głowicą samozamykającą). Zawór należy podłączyć do systemu detekcji gazu. Jest to kompletny system ochrony przed wybuchem, składający się z następujących elementów:
  - centrala umieszczona w kotłowni
  - czujnik pomiarowy mierzący stężenie gazu w pomieszczeniach
  - zasilacza buforowego wraz z akumulatorem
  - zewnętrznego sygnalizatora akustycznego służącego do informowania o zagrożeniu

Czujniki detekcji gazu nie montować bezpośrednio nad urządzeniami gazowymi. Czujniki montować na suficie nie niżej niż 40cm od sufitu, na drodze gazu do kratki wentylacyjnej. Centralka sterująca obsługuje zawór z głowicą samozamykającą, co oznacza, że po przekroczeniu dopuszczalnego stężenia gazu dopływ gazu do budynku zostanie odcięty.

- Wewnętrzną instalację w piwnicach i suterrenach prowadzić po ścianach, jako niezakryte w odległości 2 cm od ściany w pomieszczeniu. W innych pomieszczeniach dopuszcza się prowadzenie ich w bruzdach zatynkowanych zaprawą cementową nie powodującą korozji z odpowiednią wentylacją bruzd.
- Przewody gazowe mocować do przegród budowlanych za pomocą uchwytów, kołków rozporowych, podpór przesuwnych.
- Przejścia przewodów przez przegrody budowlane wykonać jako gazoszczelne i prowadzić w

tulejach ochronnych z uszczelnieniem elastycznym.

- Przewody instalacji gazowej, w stosunku do przewodów innych instalacji stanowiących wyposażenie budynku (centralnego ogrzewania, wodnej, kanalizacyjnej, elektrycznej, piorunochronnej itp.), należy lokalizować w sposób zapewniający bezpieczeństwo ich użytkowania. Odległość między przewodami instalacji gazowej a innymi przewodami powinna umożliwiać wykonanie prac konserwacyjnych.
- Poziome odcinki instalacji gazowych powinny być usytuowane w odległości co najmniej 0,1 m powyżej tych przewodów instalacyjnych. Przewody instalacji gazowej krzyżujące się z innymi przewodami instalacyjnymi powinny być od nich oddalone co najmniej o 20 mm.

Instalacja p.poż.

Instalację przeciwpożarową wykonać z:

- rur stalowych ocynkowanych o połączeniach gwintowanych
- zawory odcinające kulowe: maksymalne ciśnienie robocze 10 bar, maksymalna temperatura robocza +100°C, atest higieniczny PZH, aprobaty techniczne COBRTI INSTAL
- hydranty wewnętrzne: maksymalne ciśnienie robocze 10 bar, zgodność z normą PN-EN 671-1 znak bezpieczeństwa, certyfikat zgodności wydany przez CNBOP
- zabezpieczenia p.poż. dla przejść oddzielenia pożarowego klasy EI120, EI 60, aprobaty techniczne

2.3. Przechowywanie i składowanie materiałów.

Wykonawca zapewni, aby tymczasowo składowane materiały do czasu gdy będą potrzebne do robót były zabezpieczone przed zanieczyszczeniem i wpływem warunków atmosferycznych, zachowały swoją jakość i właściwość do robót i były dostępne do kontroli. Miejsca czasowego składowania będą zlokalizowane w obrębie terenu budowy w miejscach uzgodnionych z Zamawiającym i Użytkownikiem obiektu lub poza terenem budowy w miejscach zorganizowanych przez Wykonawcę.

2.4. Materiały nie odpowiadające wymaganiom.

Materiały nie odpowiadające wymaganiom zostaną przez Wykonawcę wywiezione z terenu budowy.

2.5. Wariantowe stosowanie materiałów.

Jeśli Dokumentacja Projektowa lub Specyfikacja Techniczna Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych przewidują możliwość wariantowego zastosowania rodzaju materiałów w wykonywanych robotach, Wykonawca powiadomi Zamawiającego o swoim zamiarze co najmniej na siedem dni roboczych, albo w okresie dłuższym, jeśli będzie to potrzebne z uwagi na wykonanie badań wymaganych przez Zamawiającego realizacją budowy. Wybrany i zaakceptowany rodzaj materiału nie może być później zmieniany bez zgody Zamawiającego.

3 SPRZĘT

Sprzęt używany do wykonywania instalacji nie powinien mieć niekorzystnego wpływu na jakość wykonywanych robót i środowisko wykonywanych robót. Sprzęt powinien być używany zgodnie z ofertą Wykonawcy i odpowiadać pod względem typów i ilości gwarantującej przeprowadzenie robót dobrej jakości w ustalonym terminie. Ma być stale utrzymywany w dobrym stanie technicznym i gotowości do pracy. Musi on odpowiadać wymaganiom ochrony środowiska i przepisom szczegółowym dotyczącym jego użytkowania.

Jakikolwiek sprzęt, maszyny, urządzenia i narzędzia nie gwarantujące zachowania warunków umowy, zostaną przez Zamawiającego zdyskwalifikowane i niedopuszczone do robót.

4 TRANSPORT

Wykonawca jest zobowiązany do stosowania jedynie takich środków transportu, które nie wpłyną niekorzystnie na jakość wykonywanych robót i właściwości przewożonych materiałów.

Liczba środków transportu powinna zapewniać prowadzenie robót zgodnie z zasadami określonymi w Specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych i wskazaniach przedstawiciela Zamawiającego, w terminie przewidzianym umową.

Rury muszą być transportowane na samochodach o odpowiedniej długości. Kształtki należy przewozić w odpowiednich pojemnikach. Podczas transportu, przeładunku i magazynowania rur i kształtek należy unikać ich zanieczyszczenia. Armaturę przewozić w opakowaniach fabrycznych chroniących przed uszkodzeniami.

Przy ruchu na drogach publicznych pojazdy będą spełniać wymagania dotyczące przepisów ruchu drogowego w odniesieniu do dopuszczalnych nacisków na oś i innych parametrów technicznych. Środki transportu nie spełniające tych warunków mogą być dopuszczone przez Zamawiającego, pod warunkiem przywrócenia stanu pierwotnego użytkowanych odcinków drogi na koszt Wykonawcy.

Wykonawca będzie usuwać na bieżąco, na własny koszt, wszelkie zanieczyszczenia, uszkodzenia spowodowane jego pojazdami na drogach publicznych oraz dojazdach do terenu budowy.

5 WYKONANIE ROBÓT

5.1. Ogólne zasady wykonywania robót

Podstawowym aktem prawnym określającym standardy techniczne jakim powinny odpowiadać zrealizowane roboty budowlane jest Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015r., poz. 1422 t.j.). Przystąpienie do realizacji prac budowlanych możliwe będzie po zapewnieniu bezpieczeństwa uczestnikom procesu budowlanego. Podstawowe zasady, których należy przestrzegać określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 06 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. z 2003 r. Nr 47, poz. 410). Roboty powinny wykonywać osoby do tego przeszkolone a aktualnymi uprawnieniami. Wykonawca jest odpowiedzialny za prowadzenie robót zgodnie z umową oraz za jakość zastosowanych materiałów i wykonywanych robót, za ich zgodność z Dokumentacją Projektową, wymaganiami Specyfikacji Technicznej Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych oraz poleceniami Zamawiającego. Wykonawca wykona poszczególne rodzaje robót zgodnie ze sztuką budowlaną, Dokumentacją Projektową, przepisami oraz obowiązującymi normami. Wykonawca jest odpowiedzialny za dokładne wytyczenie w planie i wyznaczenie wysokości wszystkich elementów robót zgodnie z wymiarami i rzędnymi określonymi w Dokumentacji Projektowej lub przekazanymi na piśmie przez Zamawiającego. Błędy popełnione przez Wykonawcę w wytyczeniu i wyznaczaniu robót zostaną usunięte przez

Wykonawcę na własny koszt, z wyjątkiem, kiedy dany błąd okaże się skutkiem błędu zawartego w danych dostarczonych wykonawcy na piśmie przez Zamawiającego.

5.2. Szczegółowe zasady wykonania robót

Instalacja wody użytkowej i cyrkulacji.

Sposób prowadzenia, mocowanie przewodów oraz odległości montażu podpór zgodnie z wytycznymi producenta rur. Przejścia przez stropy i ściany w tulejach ochronnych. Tuleje przechodzące przez strop powinny wystawać około 2 cm powyżej posadzki. Przewody PP łączyć z armaturą i rurami stalowymi za pomocą kształtek przejściowych. Piony prowadzić w szachtach instalacyjnych lub w bruzdach ściennych. Rozprowadzenie od pionów wody ciepłej i cyrkulacji do przyborów należy prowadzić w bruzdach ściennych. Rury, kształtki, uchwyty, uszczelki i pozostałe materiały muszą pochodzić od jednego producenta. Połączenia z armaturą odcinającą wykonać za pomocą połączeń gwintowanych przy pomocy łączników PP/stal zgodnie z technologią producenta. Rury w całości izolować zgodnie z przedstawioną w projekcie technicznym tabelą grubości izolacji.

Wysokość ustawienia armatury czerpalnej przyjęto na podstawie normy PN/B-10701.

Po zmontowaniu instalacji należy dokonać płukania i próby ciśnieniowej zgodnie z wymaganiami PN-81/B-10700. Po pozytywnych badaniach na ciśnienie należy instalację poddać płukaniu i dezynfekcji. Ponadto zachować przepisy zawarte w „Warunkach technicznych wykonania i odbioru instalacji wodociągowych” zeszyt 7 wyd. COBRTI INSTAL Warszawa 2003r.

Instalacja kanalizacji sanitarnej

Wszystkie przewody poziome montować ze spadkiem w kierunku przepływu ścieków, kielichem w kierunku odwrotnym do przepływu ścieków. Nie wolno wykonywać połączeń przewodów w przejściach przez przegrody budowlane. Przy przejściach przez przegrody stosować rury ochronne. Przewody instalacji kanalizacji sanitarnej należy prowadzić pod posadzką. Przewody pionowe należy przymocować do ściany pod każdym kielichem. Wysokość ustawienia oraz odległości przyborów od ścian przyjęto na podstawie normy PN/B-10701. Przed zabudowaniem rur sprawdzić szczelność połączeń zalewając instalację wodą.

Instalacja centralnego ogrzewania

Przewody poziome prowadzone w piwnicach i na pionach wykonać ze stali bez szwu łączonej poprzez spawanie. Instalacje wewnętrzne w mieszkaniach wykonać z rur stalowych łączonych w technologii zaciskanej. Rury, kształtki, uchwyty, uszczelki i pozostałe materiały, z których zostanie wykonana instalacja c.o. i c.w.u muszą pochodzić od tego samego producenta. Połączenia z armaturą odcinającą wykonywać za pomocą połączeń gwintowanych przy pomocy łączników mosiężnych zaciskowych (zgodnie z technologią producenta). Przewody prowadzić wzdłuż ścian, naściennie, zgodnie z dokumentacją projektową.

Przewody w piwnicach i na klatce schodowej izolować otulinami PE (polietylen). Wydłużenia cieplne kompensować za pomocą kompensację naturalnej układów geometrycznych trasy prowadzonych przewodów. Na instalacji wykonać punkty stałe na przewodach. Przejścia przez ściany wykonywać w tulejach stalowych. Mocowanie przewodów do ścian i stropów wykonywać za pomocą właściwych dla danego systemu uchwytów.

Próby szczelności, próby na gorąco wykonywać wg wymogów zawartych w PN-64/B-10400.

Instalacja gazowa

Instalację wewnętrzną wewnątrz budynku wykonać z rury stalowej czarnej bez szwu wg PN-68/H-74219. Wewnętrzną instalację w piwnicach i suterrenach prowadzić po ścianach, jako niezakryte w odległości 2 cm od ściany w pomieszczeniu. W innych pomieszczeniach dopuszcza się prowadzenie ich w bruzdach zatynkowanych zaprawą cementową nie powodującą korozji z odpowiednią wentylacją bruzd. Przewody gazowe poziome prowadzić ze spadkiem, co najmniej 4‰ do przyboru gazowego i mocować do przegród budowlanych za pomocą uchwytów, kołków rozporowych, podpór przesuwnych. Przejścia przewodów przez przegrody budowlane wykonać jako gazoszczelne i prowadzić w tulejach ochronnych z uszczelnieniem elastycznym. Rurociągi należy oczyścić do II stopnia czystości zgodnie z PN 70/H-97050 oraz pomalować dwukrotnie (farba ftalowa do gruntowania przeciwrdzewna miniowa).

Przewody instalacji gazowej, w stosunku do przewodów innych instalacji stanowiących wyposażenie budynku (centralnego ogrzewania, wodnej, kanalizacyjnej, elektrycznej, piorunochronnej itp.), należy lokalizować w sposób zapewniający bezpieczeństwo ich użytkowania. Odległość między przewodami instalacji gazowej a innymi przewodami powinna umożliwiać wykonanie prac konserwacyjnych.

Poziome odcinki instalacji gazowych powinny być usytuowane w odległości co najmniej 0,1 m powyżej tych przewodów instalacyjnych. Przewody instalacji gazowej krzyżujące się z innymi przewodami instalacyjnymi powinny być od nich oddalone co najmniej o 20 mm.

Odprowadzenie spalin

Spaliny odprowadzane będą od:

- kotłów zamontowanych w nowym pomieszczeniu kotłowni o wysokości 3,0 m i kubaturze 42,9m³ przewodem koncentryczno-spalinowym o średnicy $\varnothing$ 150/190 na zewnątrz budynku. Do każdego kotła zamontować osobny przewód spalinowy. Kanał dopływowy powietrza do kotła o średnicy $\varnothing$ 150 w kotłowni prowadzić razem z kanałem spalinowym jako koncentryczno-spalinowy, przewód spalinowy $\varnothing$ 100 wyprowadzić ponad dach budynku. Kocioł będzie zasysał powietrze niezbędne do procesu spalania poprzez przewód $\varnothing$ 290. W pomieszczeniu, gdzie będzie zainstalowany kocioł wykonać wentylację wywiewną przez kratkę o wymiarach 14x27 cm do kanałów nr 2 i 3.

Przy wykonywaniu odprowadzenia spali należy pamiętać że:

- pionowy odcinek rury spalinowej nad kotłem gazowym powinien wynosić co najmniej 0,22m
- przewód spalinowy ze spadkiem 5% do urządzenia
- odprowadzenie spalin oraz kanał wentylacyjny wykonać zgodnie z lokalizacją przewodów w opinii kominiarskiej
-

Próbę szczelności instalacji

- wewnętrznej wykonać na ciśnienie 0,05 MPa
- dla urządzeń gazowych wykonać na ciśnienie 0,015 MPa

Czas każdej próby – 30 minut. Próbę wykonać za pomocą manometru tarczowego o zakresie pomiarowym 0 – 0,06 MPa. W trakcie próby należy skontrolować jakość użytych materiałów, sprawdzić prawidłowość prowadzenia przewodów, wentylacje nawiewno-wywiewną oraz odprowadzenie spalin.

Próbę szczelności wykonuje Wykonawca w obecności dostawcy gazu przed pomalowaniem.

Wyniki próby ciśnieniowej udokumentować i załączyć do dokumentacji odbiorowej.

Rozruch instalacji

- każda instalacja gazowa po jej wykonaniu a przed oddaniem do użytku powinna być sprawdzona przez wykonawcę
- wykonawca instalacji gazowej powinien pouczyć odbiorcę o sposobie uruchomieni i używania oraz dostarczyć mu instrukcję obsługi urządzeń i aparatów.

Przed otwarciem zaworu głównego należy sprawdzić, czy do wszystkich końcówek rurociągów podłączono odbiorniki. Po przeprowadzeniu kontroli należy instalację napełnić gazem przez otwarcie zaworu. Odpowietrzenie instalacji dokonuje się przez otwarcie przyłączy przyborów. W czasie trwania próby wszystkie połączenia należy sprawdzić wodą z dodatkiem środka pieniącego. Podczas odpowietrzania przewodów należy pomieszczenie starannie wietrzyć aby nie dopuścić do gromadzenia się gazu.

Instalacja winna odpowiadać warunkom technicznym zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002r., (Dz. Ustaw nr 75, poz. 690 z późniejszymi zmianami).

Podłączenia do instalacji gazowej może dokonać uprawnione przedsiębiorstwo lub osoba posiadająca:

- a) pozwolenie na działalność usługową,
- b) uprawnienia budowlane w zakresie instalacji wewnętrznych,
- c) uprawnienia energetyczne.

Całość robót wykonać zgodnie z Warunkami Technicznymi Odbioru Robót Budowlano-Montażowych cz. II. Instalacje Przemysłowe i Sanitarne.

Instalacja hydrantowa

Montaż szafek hydrantowych, instalacji hydrantowej oraz włączenie do istniejącej instalacji wodociągowej wykonać zgodnie z PN-B-02865 „...Instalacja wodociągowa wewnętrzna przeciwpożarowa” oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 czerwca 2003r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U.nr 121, poz. 1138). Przewody wykonane będą z rur stalowych ze szwem wg PN-/H-74200 ocynkowanych, łączonych przy pomocy typowych łączników z żeliwa ciągliwego białego, wykonanych wg normy. Pomiędzy przewodem a obejmą uchwytu lub wspornika należy stosować podkładki elastyczne. Przewody poziome powinny być prowadzone ze spadkiem tak żeby w najniższych punktach załamań przewodów zapewnić możliwość

odwodnienia instalacji oraz możliwość odpowietrzenia przez punkty czerpalne. Przewody poziome prowadzone przy ścianach, na lub pod stropami powinny spoczywać na podporach stałych (uchwyty) i ruchomych (uchwyty, wsporniki, zawieszania) usytuowanych w odstępach, nie mniejszych niż wynika to z wymagań dla materiału, z którego wykonane są rury. Przewody instalacji wodociągowej należy prowadzić po ścianach wewnętrznych.

Trasy przewodów powinny być zinwentaryzowane i naniesione w dokumentacji technicznej powykonawczej. Przewody w bruzdach powinny być prowadzone w otulinie (izolacji cieplnej), rurze płaszczowej lub co najmniej z izolacją powietrzną w taki sposób, aby przy wydłużeniach cieplnych:

- a) powierzchnia przewodu była zabezpieczona przed tarciem o ścianki bruzdy i materiał ją zakrywający,
- b) w połączeniach i na odgałęzieniach przewodu nie powstawały dodatkowe naprężenia lub siły rozrywające połączenia.

Zakrycie bruzdy powinno nastąpić po dokonaniu odbioru częściowego. Odległość zewnętrznej powierzchni przewodu wodociągowego lub jego izolacji cieplnej od ściany, stropu albo podłogi powinna wynosić, co najmniej:

- a) dla przewodów średnicy 25 mm - 3 cm,
- b) dla przewodów średnicy 32 - 50 mm - 5 cm,

Przewody należy prowadzić w sposób umożliwiający zabezpieczenie ich przed dewastacją.

Nie wolno prowadzić przewodów wodociągowych powyżej przewodów elektrycznych. Minimalna odległość przewodów wodociągowych od przewodów elektrycznych powinna wynosić 0,1 m.

Przewody poziome w instalacjach wewnętrznych wodociągowych prowadzone pod stropem należy prowadzić ze spadkiem wynoszącym, co najmniej 3 promile w kierunku odbiornika.

6 KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT

6.1. Zasady kontroli jakości robót.

Celem kontroli robót będzie takie sterowanie ich przygotowaniem i wykonaniem aby osiągnąć założoną jakość robót. Wykonawca jest odpowiedzialny za pełną kontrolę robót i jakość materiałów. Wykonawca zapewni odpowiedni system kontroli gwarantujący wykonanie robót przy zachowaniu wymaganej przez Zamawiającego jakości. Wykonawca dostarczy Zarządzającemu świadectwa, że wszystkie stosowane urządzenia i sprzęt badawczy posiadają ważną legalizację, zostały prawidłowo wykalibrowane i odpowiadają wymaganiom norm określających procedury badań. Zamawiający ustali jaki zakres kontroli jest konieczny, aby zapewnić wykonanie robót zgodnie z umową. Wszystkie koszty związane z organizowaniem i prowadzeniem badań materiałów i robót ponosi Wykonawca.

6.2. Certyfikaty i deklaracje.

Zamawiający zezwoli na użycie tylko tych materiałów, które są dopuszczone do stosowania w budownictwie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. „O wyrobach budowlanych” i posiadających:

- certyfikat na znak bezpieczeństwa, wykazujący że zapewniono zgodność z kryteriami technicznymi określonymi na podstawie polskich Norm lub aprobat technicznych oraz właściwych przepisów i dokumentów technicznych,
- deklarację zgodności lub certyfikat zgodności z Polską Normą lub Polską Normą Przenoszącą Normy Zharmonizowane,
- aprobatę techniczną w wypadku wyrobów dla których nie ustanowiono Polskiej Normy.

Jakiegokolwiek materiały, które nie spełniają tych wymagań będą odrzucone.

6.3. Dokumenty budowy

Na wykonanie robót montażu instalacji objętych za wymaga się prowadzenia dziennika budowy.

Dziennik budowy jest dokumentem budowy prowadzonym przez kierownictwo budowy na bieżąco, zarówno dla potrzeb zamawiającego, jak i wykonawcy w okresie od chwili formalnego przekazania wykonawcy placu budowy, aż do zakończenia robót. Wykonawca jest odpowiedzialny za prowadzenie dziennika budowy zgodnie z obowiązującymi przepisami (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 19.11.01). Zapisy do dziennika budowy będą czynione na bieżąco i powinny odzwierciedlać postęp robót, stan bezpieczeństwa ludzi i budynków oraz stan techniczny i wszystkie kwestie związane z zarządzaniem budową. Każdy zapis do dziennika budowy powinien zawierać jego datę, nazwisko i stanowisko oraz podpis osoby, która go dokonuje. Wszystkie zapisy powinny być czytelne i dokonywane w porządku chronologicznym jeden po drugim, nie pozostawiając pustych między nimi, w sposób uniemożliwiający wprowadzanie późniejszych dopisków. Wszystkie protokoły i inne dokumenty załączane do dziennika budowy powinny być przejrzysto numerowane, oznaczane i datowane przez zarówno wykonawcę, jak i zarządzającego realizacją umowy.

Wszystkie wyjaśnienia, komentarze lub propozycje wpisane do dziennika budowy przez wykonawcę powinny być na bieżąco przedstawione do wiadomości i akceptacji zarządzającemu realizacją umowy. Wszystkie decyzje zarządzającego realizacją umowy, wpisane do dziennika budowy, muszą być podpisane przez przedstawiciela wykonawcy, który je akceptuje lub się do nich odnosi.

Zarządzający realizacją umowy jest także zobowiązany przedstawić swoje stanowisko na temat każdego zapisu dokonanego w dzienniku budowy przez przedstawiciela nadzoru autorskiego

W trakcie robót Wykonawca winien zgromadzić następujące dokumenty:

- pozwolenie na realizację zadania budowlanego,
- protokół przekazania terenu budowy,
- umowy cywilnoprawne z osobami trzecimi i inne umowy cywilnoprawne,
- protokół ze szkolenia obsługi urządzeń,
- protokół odbioru robót,
- protokół narad i ustaleń,
- korespondencję na budowie,
- atesty, certyfikaty, instrukcje obsługi i gwarancje na urządzenia montowane podczas budowy.

6.4. Przechowywanie dokumentów budowy.

Dokumenty budowy będą przechowywane przez wykonawcę w miejscu odpowiednio zabezpieczonym. Zaginięcie któregośkolwiek z dokumentów budowy spowoduje jego natychmiastowe odtworzenie w formie przewidzianej prawem. Wszelkie dokumenty budowy będą zawsze dostępne i przedstawione do wglądu na życzenie Zamawiającego.

OBMIAR ROBÓT

Sporządzany w przypadku wystąpienia robót dodatkowych nie ujętych w przedmiarze robót.

7.1. Ogólne zasady obmiaru robót.

Obmiar robót będzie określać faktyczny zakres wykonywanych robót zgodnie z przedmiarem robót i specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych w jednostkach ustalonych w kosztorysie ofertowym o ile będzie to wymagane w dokumentach kontraktowych.

Obmiaru robót dokonuje wykonawca po pisemnym powiadomieniu przedstawiciela Zamawiającego o zakresie obmierzanego robót i terminie obmiaru, co najmniej na 3 dni przed tym terminem.

Jakikolwiek błąd lub przeoczenie (opuszczenie) w ilościach podanych w przedmiarze robót nie zwalnia wykonawcy od obowiązku ukończenia wszystkich robót. Błędne dane zostaną poprawione wg instrukcji przedstawiciela Zamawiającego na piśmie.

Wykaz jednostek rozliczenia	
roboty murarskie	szt.
wywóz gruzów	m ³

rurociągi	m
malowanie rurociągów	m
izolacja, otuliny	m
armatura instalacyjna (zawory odcinające, równoważące, grzejnikowe itp. wraz z robotami)	szt.
ciepłomierze, wodomierze	kpl.
próby szczelności	urz.
grzejniki	szt.
murowanie ścian	m ²
wykucie bruzd poziomych, pionowych	m
warstwy wyrównawcze, tynki, malowanie,	m ²
drzwi	m ²
posadzki z płytek	m ²
studzienka kanalizacyjna	kpl.
wpusty żeliwne	szt.
zlewozmywaki	szt.
baterie umywalkowe	szt.
przewody wentylacyjne/spalinowe	m ² lub m
kratki wentylacyjne	szt.

Powyższe jednostki rozliczeniowe należy rozliczać wraz z niezbędnymi robotami do wykonania, montażu, demontażu oraz wszystkimi robotami przygotowawczymi i odbiorowymi.

7.2 Zasady określania ilości materiałów.

Obmiarów dokonywać należy zgodnie z zasadami przyjętymi w katalogach nakładów rzeczowych zastosowanych do sporządzania kosztorysów ofertowych.

7.3 Czas przeprowadzania odbioru.

Obmiary będą przeprowadzone przed częściowym lub ostatecznym odbiorem odcinków robót, a także w wypadku występowania dłuższej przerwy w robotach. Obmiar robót zanikających przeprowadza się w czasie ich występowania. Obmiar robót podlegających zakryciu przeprowadza się przed ich zakryciem. Obmiary będą przeprowadzane w czasie umożliwiającym stwierdzenie faktycznie wykonanych prac.

8 ODBIÓR ROBÓT

W zależności od ustaleń odpowiednich Specyfikacji Technicznej Wykonania Odbioru Robót Budowlanych, roboty mogą podlegać następującym etapom odbioru:

- 1) odbiorowi robót zanikających i ulegających zakryciu,
- 2) odbiorowi częściowemu,
- 3) odbiorowi ostatecznemu,
- 4) odbiorowi pogwarancyjnemu.

8.1 Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu

Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu polega na finalnej ocenie ilości i jakości wykonywanych robót, które w dalszym procesie realizacji ulegną zakryciu.

Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu będzie dokonany w czasie umożliwiającym wykonanie ewentualnych korekt i poprawek bez hamowania ogólnego postępu robót.

Odbioru robót dokonuje przedstawiciel Zamawiającego. Wykonawca zgłasza przedstawicielowi Zamawiającego gotowość robót do odbioru. Odbiór należy potwierdzić protokolarnie.

Odbiór będzie przeprowadzony niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od daty zgłoszenia. Jakość i ilość robót ulegających zakryciu ocenia przedstawiciel Zamawiającego w oparciu o

przeprowadzone pomiary, w konfrontacji z wytycznymi robót remontowych, Specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych oraz uprzednimi ustaleniami.

8.2 Odbiór częściowy

Odbiór częściowy polega na ocenie ilości i jakości wykonanych części robót. Odbioru częściowego robót dokonuje się wg zasad jak przy odbiorze ostatecznym robót.

Odbioru robót dokonuje komisja powołana przez Zamawiającego. Odbiór należy potwierdzić protokolarnie.

8.3 Odbiór ostateczny

8.3.1. Zasady odbioru ostatecznego robót

Odbiór ostateczny polega na finalnej ocenie rzeczywistego wykonania robót w odniesieniu do ich ilości, jakości i wartości. Całkowite zakończenie robót oraz gotowość do odbioru ostatecznego będzie zgłoszona Zamawiającemu przez wykonawcę na piśmie.

Odbiór ostateczny robót nastąpi w terminie ustalonym w dokumentach umowy, licząc od dnia potwierdzenia przez przedstawiciela Zamawiającego zakończenia robót i przyjęcia dokumentów, o których mowa w punkcie 8.3.2.

Odbioru ostatecznego robót dokona komisja wyznaczona przez Zamawiającego w obecności wykonawcy. Komisja odbierająca roboty dokona ich oceny jakościowej na podstawie przedłożonych dokumentów, wyników badań i pomiarów, ocenie wizualnej oraz zgodności wykonania robót z dokumentacją projektową i Specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych.

W toku odbioru ostatecznego robót komisja zapozna się z realizacją ustaleń przyjętych w trakcie odbiorów robót zanikających i ulegających zakryciu, zwłaszcza w zakresie wykonania robót uzupełniających i robót poprawkowych.

W przypadkach niewykonania wyznaczonych robót poprawkowych lub robót uzupełniających w warstwie ścieralnej lub robotach wykończeniowych, komisja przerwie swoje czynności i ustali nowy termin odbioru ostatecznego.

8.3.2. Dokumenty do odbioru ostatecznego

Podstawowym dokumentem do dokonania odbioru ostatecznego robót jest protokół odbioru ostatecznego robót sporządzony wg wzoru ustalonego przez Zamawiającego.

Do odbioru ostatecznego wykonawca jest zobowiązany przygotować następujące dokumenty:

- projekt techniczny powykonawczy instalacji (z naniesionymi ewentualnymi zmianami i uzupełnieniami wykonanymi w czasie budowy),
- Dziennik Budowy,
- oświadczenie kierownika budowy o wykonaniu robót zgodnie ze sztuką budowlaną, Specyfikacją Techniczną Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych, polskimi normami, itp.,
- deklaracje zgodności lub certyfikaty zgodności i atesty wbudowanych materiałów zgodnie Specyfikacją Techniczną Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych.
- protokoły wykonanych badań odbiorczych
- instrukcje obsługi i gwarancje wbudowanych wyrobów
- instrukcję obsługi instalacji

W przypadku, gdy wg komisji, roboty pod względem przygotowania dokumentacyjnego nie będą gotowe do odbioru ostatecznego, komisja w porozumieniu z Wykonawcą wyznaczy ponowny termin odbioru ostatecznego robót.

Wszystkie zarządzone przez komisję roboty poprawkowe lub uzupełniające będą zestawione wg wzoru ustalonego przez Zamawiającego.

Termin wykonania robót poprawkowych i robót uzupełniających wyznaczy komisja.

8.3.3. Odbiór pogwarancyjny

Odbiór pogwarancyjny polega na ocenie wykonanych robót związanych z usunięciem wad stwierdzonych przy odbiorze ostatecznym i zaistniałych w okresie gwarancyjnym.

Odbiór pogwarancyjny będzie dokonany na podstawie oceny wizualnej obiektu z uwzględnieniem zasad opisanych w punkcie 8.3 „Odbiór ostateczny”.

9 PODSTAWA PŁATNOŚCI

Podstawą płatności są zapisy w zawartej umowie na roboty budowlane.

10 OPIS SPOSOBU ROZLICZENIA ROBÓT TYMCZASOWYCH I PRAC TOWARZYSZĄCYCH

Nie przewiduje się osobnego odbierania i rozliczania tego typu prac. Wartość ich powinna być wliczona w koszt robót podstawowych.

11 DOKUMENTY ODNIESIENIA – DOKUMENTY BĘDĄCE PODSTAWĄ DO WYKONANIA ROBÓT BUDOWLANYCH

1. 1 Umowa o wykonanie robót budowlanych
2. 2 Przedmiar robót
3. 3 Oferta i kosztorys ofertowy Wykonawcy
4. 4 Aprobaty techniczne właściwe dla zastosowania materiałów

5 Obowiązujące normy europejskie, polskie i branżowe oraz warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych i instalacyjnych

6 Ogólne wytyczne, zalecenia i instrukcje stosowania wyrobów wydane przez ich producentów

7 Przepisy prawne dotyczące BHP, Prawa Pracy, Ochrony Środowiska i Ochrony Przeciwpożarowej.

12 PRZEPISY ZWIĄZANE

- 1) Ustawa Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 290).
- 2) Ustawa Prawo zamówień publicznych z dnia 29 stycznia 2004 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.).
- 3) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. z 2004 Nr 92, poz. 881).
- 4) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015r., poz. 1422 t.j.).
- 5) Polskie Normy.
- 6) Instrukcje i certyfikaty producentów.